

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

I den Betænkning, som under 26de Marts 1888 afgaves af vedkommende Landstingsudvalg i Anledning af et af Ministeriet fremsat Forslag til Lov angaaende de kgl. Skolelærerseminarier (jfr. Rigsdagstidenden for 1887—88 Tillæg B. Sp. 1674—75) udtalte Udvalget sin Tilbøjelighed til at komme bort fra den nuværende Ordning af Skolelærereksamen og at faa denne Eksamens Afholdelse indrettet i Lighed med Studentereksamen, saaledes at Eksaminationen henlægges til de kgl. Seminarier og de Frieminarier, som med Hensyn til Antallet af Klasser, Tilsyn, Bygningens Bestaffenhed osv. maatte fyldestgøre de Betingelser, der i saa Henseende vilde være at stille, for at der kunde meddeles dem Ret til at afholde Eksamen. I Stedet for den nuværende Eksamenkommission skulde der da beskiftes en Censurkommission, under hvis Kontrol Lærerne ved Seminarier skulde fungere som Eksaminatorer. Herved forventedes Statsseminarierne og Frieminarierne at kunne komme til at arbejde under lige Vilkaar. — Denne Betragtning er ganske tiltraadt af det Landstingsudvalg, som i Rigsdagssamlingen 1891—92 blev nedsat angaaende Forslag til Lov om Oprettelse af en Statsfole for Kvinder (jfr. Rigsdagstidenden for 1891—92 Tillæg B. Sp. 517 o. f.), og Udvalgets Flertal ledager sin Tilslutning med en Udtalelse af det ønskelige i, at der tillige bliver truffen Foranstaltning til at forebygge den Usik, som nu finder Sted, at Eksaminanderne blive indstillede til Eksamen uden nogen virkelig Garanti for tilbørlig Forberedelse, samt at der sker Indskrænkning i den nu ubegrænsede Ret til under Eksamensforberedelsen at forlade det ene Seminarium for at blive optaget paa det andet. — Flertallet i Folketingsudvalget angaaende det sidstnævnte Lovforslag ytrede, at det — uden i det enkelte at tage Standpunkt til de forskellige saaledes fremdragne Spørgsmaal — vilde indskrænke sig til at henlede Ministeriets Opmærksomhed paa Usikkerheden af en samlet Overvejelse af de Spørgsmaal, der vedrøre vore Læreres og Lærerinders Uddannelse, Eksamensordningen, Stats- og Frieminariernes Stilling og Understøttelserne til trængende unge Mænd og Kvinder, der uddanne sig til Lærergerning; Rigsdagstidenden 1891—92 Tillæg B. Sp. 1363 o. f.

Allerede i Sommeren 1888 — efter at den førstnævnte Landstingsbetænkning var fremkommen — havde Ministeriet indhentet udførlige Erklæringer fra Seminariedirektionerne og Forstanderne samt fra Eksamenkommissionen angaaende Spørgsmaalet om Eksamens Henlæggelse til Seminarierne. Under den herskende Uenighed paa dette Punkt fandt Ministeriet imidlertid foreløbig at burde stille Spørgsmaalet om Endringer i denne Retning i Bero og begrænse sig til at søge Læreruddannelsen fremmet ad anden Vej, og som Resultat af de Forhandlinger, som derefter førtes, fremkom Ministeriets Bekendtgørelse af 6te April 1889, der navnlig gennem en Stærkelse af Eksamensforbringerne — særligt ved en strengere Karakterberegning — tilsigtede at holde umodne og mangelfuldt uddannede Personer ude fra Lærerstanden.

Ministeriet kunde dog ikke blive staaende ved disse forholdsvis mindre Endringer, saa meget mindre som der foruden de ovennævnte Udtalelser af vedkommende Rigsdagsudvalg ogsaa fra anden saghyndig Side med Styrke gjordes gældende, at videregaende Endringer i den for Læreruddannelsen gældende Ordning vare i høj Grad ønskelige, jf. de i ovennævnte Folketingsudvalgs Betænkning af 1892 optagne Erklæringer fra Privatseminariernes Bestyrere, hvortil ogsaa kom, at selve Udvaldet af de aarlige Eksamina med det ganske usforholdsmæssigt store Antal Kandidater, der ikke bestode Prøven, tilstrækkelig godtgjorde, at Ordningen maatte lide af Mangler, hvis Afhjælpning ikke kunde afvises.

Med Hensyn hertil tilstillede Ministeriet derfor Seminariedirektionerne og Forstanderne den som Bilag vedføjede Skrivelse, hvori man særligt fremdrog Spørgsmaalet om Usikkerheden af Eksamens Henlæggelse til Seminarierne, hvorved der ogsaa forudsattes tillagt visse Privatseminarier Eksamensret, om en andet Ordning af Undervisningen og Prøverne paa Seminarierne, saaledes at de Lærerdygtigheden i snævrere Forstand særligt vedrørende Fag: Pædagogik og praktisk Færdighed udsøndredes til særlig Forberedelse og Prøve og endelig om Bestemmeligheden af at hvide Statstilfud til Privatseminarierne. Paa Grundlag af de derefter modtagne Erklæringer, der tillige med en fra pædagogisk Selskab til Ministeriet